

Posudek oponenta na diplomovou práci Bc. Moniky Novotné „Cenzor a literát Jan Nepomuk Václav Zimmermann (1788–1836)“

Diplomová práce Moniky Novotné zpracovává život a činnost literáta, cenzora, knihovníka a křížovníka s červenou hvězdou Jana Nepomuka Václava Zimmermanna, který působil v Praze v první polovině 19. století. Autorka Zimmermanna představila z několika různých hledisek odpovídajících diverzitě jeho zájmů a činností.

Zimmermann proslul – nutno říci že v negativním slova smyslu – především jako cenzor české beletrie a poezie, jenž podle zpráv svých současníků působil dojmem omezenosti, který zakázal vydání řady původních českých knih pouze na základě několika slov vytržených z kontextu. Nicméně, jak autorka poukazuje, této nejznámější fázi Zimmermannova života předcházela funkce cenzora hebrejské literatury a oficiálního překladatele z hebrejštiny.

Autorka kriticky hodnotí objektivitu zpráv o Zimmermannovi coby omezeném a mstivém cenzorovi. Neidealizuje si Zimmermanna, zároveň však shledává určitou uniformitu v kritických výtkách odpovídající archetypu cenzora rozšířeného nejen po celé rakouské monarchii, ale v podstatě celé soudobé Evropě.

Cenzorskou funkci vykonával Zimmermann souběžně se svou službou skriptora pražské univerzitní knihovny. Z titulu své funkce byl pověřen vyhotovením katalogu rukopisů s důrazem na rukopisná díla v češtině jakožto vzdělanec ovládající tento jazyk. Autorka podnikla paleografickou analýzu dochovaných rukopisných katalogů, jejichž autorem měl Zimmermann být nebo se měl na jejich přípravě alespoň podílet. Komparace písma katalogů s Zimmermannovou vlastnoručně psanou přísahou dochovanou v Archivu Národní knihovny nepřinesla pozitivní zjištění, ani Zimmermannův podíl na vzniku katalogů nevyvrátila. V tomto případě je třeba ocenit autorčinu práci s primárními prameny. S některými autorčinými premisami by bylo možno polemizovat, např. s předpokladem že podpis reprezentuje ustálenou formu duktu písmen, který je typický pro rukopis dotyčné osoby obecně. Podpis zpravidla představuje typizovanou formu písma, jehož forma nemusí nutně odpovídat běžnému písemnému projevu téže osoby.

Samostatnou kapitolu věnovala Novotná Zimmermannovu nálezu *Milostné písně krále Václava*, která bývá řazena k větší skupině falz první poloviny 19. století, z nichž nejvýznamnější jsou Rukopisy královédvorský a zelenohorský. Dostatečně podrobně a zasvěceně nás autorka informuje nejen o okolnostech nálezu *Milostné písně* samotné, ale rovněž o vývoji interpretace jejího původu a následném hledání jejího pravého autora.

Závěr práce patří Zimmermannovi křížovníku a spisovateli. Z dochovaných sešitů o klášterech a dalších církevních institucích zrušených za sekularizace císařem Josefem II. vybrala autorka pro komparaci Zimmermannovu práci o Betlémské kapli. Za ne zcela šťastnou považují volbu Kubičkovy práce o téže stavbě a instituci především proto, že jde o sto let mladší studii sestavenou pro zcela jiné účely. Zimmermann psal texty s beletrizujícími prvky tak, jak to bylo za jeho časů obvyklé, a současně religiózně laděné. Proto srovnání jeho práce s o sto let mladší vědecky laděnou (jak autorka sama uvádí) statí v tomto případě pokulhává.

Na podobně – přinejmenším – sporná tvrzení narážíme i na dalších místech, např. věta na s. 35: „Největší prestiž v 19. století měli měšťané, honorace a také ti, kteří pracovali na vážené pozici, jako např. úředníci.“ Na tomto místě nutně vyvstává otázka prestiže šlechty.

Závěr práce je adekvátním shrnutím a v podstatě k němu nelze mít připomínek.

Co se týče formální a stylistické stránky je řešení již méně šťastné. Autorka na některých místech užívá hovorové výrazy a obraty, které neodpovídají žánru vysokoškolské kvalifikační práce. Stylistika je místy vratká a některé věty nedávají zcela jasný smysl, např. věta na s. 44: „Lze zde nalézt mylné určení názvu či data a také, jak bylo zmíněno výše, kvůli špatnému zohlednění českých rukopisů v části, která popisuje jazykově smíšené kodexy, byl tento katalog neúplný.“ Tentýž důsledek má chybná volba výrazů, které mají odlišný význam.

Třetí odstavce na straně 62 je identickou kopií odstavce z konce strany 32 a začátku strany 33. Tento odstavce byl zkopírován i s několika rozsáhlejšími poznámkami pod čarou.

Literatura uvedená v bibliografii odpovídá svým rozsahem a strukturou tématu práce a citace pramenů a literatury mají korektní podobu.

I přes výše uvedené výtky a vzhledem ke skutečnosti, že je diplomová práce postavena z velké části na pramenném výzkumu archivní povahy, doporučuji práci Moniky Novotné k obhajobě a navrhuji hodnotit ji jako velmi dobrou.

V Praze dne 1. 9. 2018,

PhDr. Richard Šípek, Ph.D.

Hodnocení bc. a dipl. prací

Bodový zisk za práci	Hodnocení
0-50 bodů	Neprospěl, nedoporučeno k obhajobě
51-60 bodů	Dobře (3)
61-80 bodů	Velmi dobře (2)
81-100 bodů	Výborně (1)

Diplomové práce

Aspekt kv. práce	Vysvětlení	Možné hodnocení
metodologie a věcné zpracování tématu	<i>Práce je metodologicky i věcně adekvátně uchopena a zpracována.</i>	35 bodů
přínos a novost práce	<i>Práce z části spočívá na pramenném výzkumu archivních dokumentů a její obsah je tedy přínosný.</i>	15 bodů
citování, korektnost citování, využití inf. zdrojů	<i>Soupis použité literatury odpovídá svým rozsahem i složením tématu diplomové práce. Citace mají korektní podobu.</i>	18 bodů
slohové zpracování	<i>Stylistika a odborné vyjadřování jsou místy na uspokojivé úrovni.</i>	5 bodů
gramatika textu	<i>V textu se místy objevují gramatické chyby a prohřešky proti syntaxi.</i>	3 bodů
CELKEM		76 bodů